

Usmernenie pre účtovníka k plneniu povinností podľa § 10 – 12, 14 až 17, § 20 zákona č. 297/2008 Z. z. o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a o ochrane pred financovaním terorizmu a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Účtovník je povinnou osobou podľa § 5 ods. 1 písm. h) zákona č. 297/2008 Z.z. o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a o ochrane pred financovaním terorizmu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 297/2008 Z.z.“)

Účtovníkom vyplývajú z uvedeného zákona okrem iného aj povinnosti podľa § 10 až 12, 14 až 17, § 20 na plnenie ktorých by sme chceli vzhľadom na najčastejšie vyskytujúce sa nedostatky zvlášť poukázať.

Aby bol účtovník pripravený plniť povinnosti podľa zákona č. 297/2008 Z.z. je povinný mať vypracovaný program podľa § 20 ods. 1 a 2 písm. a) až k) zákona č. 297/2008 Z.z., ktorý má byť pracovnou pomôckou tzv. (manuálom) pre povinnú osobu pri plnení povinnosti podľa zákona č. 297/2008 Z.z. v praxi, prispôsobený k organizačnej štruktúre, veľkosti, skutočným možnostiam a podmienkam povinnej osoby.

Dôležitú pozornosť v programe je potrebné venovať:

- určení foriem neobvyklých obchodných operácií podľa predmetu činnosti povinnej osoby, na základe ktorej je zaradená medzi povinné osoby,
- spôsobu, akým, kedy a kto starostlivosť vo vzťahu ku klientovi vykonáva a jej rozsah, kde je potrebné podotknúť aj časté opomenutie povinnosti zistenia vlastníckej štruktúry klienta, či klient koná vo vlastnom mene a či klient je politicky exponovaná osoba, pôvodu finančných prostriedkov alebo majetku, na základe ktorého záväzkový vzťah vzniká,
- spôsobu hodnotenia a riadenia rizík, kde boli pri kontrolách u povinných osôb najčastejšie zistené nedostatky.

Pri vypracovaní programu hlavne s neustále sa vyvíjajúcim trendom rizík je potrebné čerpať aj z odporúčaní na internetovej stránke FSJ: www.minv.sk/?financna-policia.ska, na internetovej stránke Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR

https://www.mzv.sk/europske_zalezitosti/europske_politiky-sankcie_eu

a na stránke Ministerstva financií SR, kde je možné sledovať aj rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN.

<http://www.un.org/en/sc/documents/resolutions/index.shtml>

Okrem rizík uvedených na odporúčaných stránkach, kde majú dôležité postavenie rizikové krajiny, politicky exponované osoby je potrebné venovať pozornosť aj: častej zmene obchodného mena a sídla klienta, konateľov a majiteľov spoločnosti klienta. Účtovníkom ďalej odporúčame, aby pri svojej činnosti venovali patričnú pozornosť aj:

- obchodom súvisiacim s nákupom a predajom nehnuteľností,
- riadeniu aktív klienta v peňažnej forme, vo forme cenných papierov alebo v inej forme,
- riadeniu bankových účtov, sporiacich účtov, alebo účtov cenných papierov,
- organizácii získavania zdrojov na zakladanie, prevádzkovanie alebo riadenie spoločnosti,
- riadeniu, prevádzke alebo riadeniu právnických osôb alebo dohôd o uzatvorení právnom vzťahu a nákupe a predaji obchodných spoločností.

Postavenie účtovníka v tomto zákone je osobitné v tom, že sa na neho nevzťahujú ustanovenia podľa § 17 ods. 1 a 5 a podľa § 21, ktorý vykonáva svoju činnosť ako podnikateľ, ak ide o informácie o klientovi, ktoré získal od klienta alebo iným spôsobom v priebehu alebo v súvislosti s poskytovaním právnych rád, ktoré sa týkajú konaní uvedených v § 22 ods. 1 písm. b) a c) zákona č. 297/2008 Z.z., t.j.:

- s obhajobou klienta v trestnom konaní

- so zastupovaním klienta v konaniach pred súdmi, vrátane právneho poradenstva o začatí alebo predchádzaní konaniam uvedeným v § 22 ods. 1 písm. b) a c) bez ohľadu na to, či boli takéto informácie prijaté alebo získané pred takýmito konaniami, počas nich alebo po nich.

Vzhľadom na dôležité postavenie účtovníka ako povinnej osoby podľa zákona č. 297/2008 Z.z. je potrebné venovať aj napriek tomu zvýšenú pozornosť plneniu povinností vyplývajúcich daňovým poradcom z § 14 až 17 zákona č.297/2008 Z.z. Vzhľadom na nízky počet hlásení, ktoré FSJ v sledovanom období zaznamenala od účtovníkov v porovnaní s informáciami, s ktorými sa stretáva FSJ pri plnení úloh aj vzhľadom na výsledky výboru odborníkov na hodnotenie opatrení proti praniu špinavých peňazí a financovanie terorizmu z roku 2011 je potrebné tejto problematike venovať zvýšenú pozornosť. Práve účtovník môže včas rozpoznať pri svojej činnosti neobvyklú obchodnú operáciu, posúdiť ju a postupovať podľa § 15, § 16 alebo § 17 zákona č. 297/2008 Z.z., čím by zabezpečil plnenie povinností podľa preventívneho zákona č. 297/2008 Z.z.

Finančná a spravodajská jednotka
Národná kriminálna agentúra
Prezídium policajného zboru